

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 4.3 - חלוקת העבודה בין הפרקליטות לבין המשטרה בנוגע לעבירות תעבורה שבהן מעורבים שוטרים
2 מרץ 1994; 1 ינואר 2003; 7 אוקטובר 2019	עדכון אחרון: י כסלו תש"ף, 8 דצמבר 2019

4.3 חלוקת העבודה בין הפרקליטות לבין המשטרה בנוגע לעבירות תעבורה שבהן מעורבים שוטרים

1. סעיף 49ט(א) לפקודת המשטרה¹, קובע כי המחלקה לחקירות שוטרים (להלן: "מח"ש") תחקור כל עבירה הכלולה בתוספת הראשונה לפקודה זו, שבביצועה חשוד שוטר.
2. בתוספת הראשונה נקבע, כי מח"ש לא תחקור חשד לביצוע עבירת תעבורה, כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת התעבורה² (להלן: פקודת התעבורה או הפקודה). לפיכך, עבירות תעבורה נחקרות על ידי המשטרה, אף אם היה שוטר מעורב בתאונה.
3. יחד עם זאת, אין זה ראוי כי ההחלטה בדבר ההעמדה לדין או סגירת התיק תתקבל בתיקים הללו על ידי המשטרה עצמה. לפיכך, נהגה המשטרה מאז ומתמיד, להעביר סוגים מסויימים מכלל התיקים שבהם נחשדו שוטרים בביצוע עבירות תעבורה להחלטת הפרקליטות. אלא, שבנושא זה שררו בעבר חוסר סדר והעדר עקביות לגבי חלוקת הסמכויות בין המשטרה לפרקליטות בכל הנוגע להעמדה לדין ולגניזה של התיקים הללו.
4. כיוון שכך, ובעקבות דיונים שנערכו בין משטרת ישראל לפרקליטות, נקבעו עקרונות הטיפול בתיקי תעבורה שבהם מעורבים שוטרים. להלן יפורטו עקרונות אלה, אשר נועדו לקבוע סדר ואחידות בנושא זה. על פי עקרונות אלה יפעלו כל יחידות המשטרה והפרקליטות הנוגעות בדבר.
5. ראשית, יש להבחין בין שני מצבים עקרוניים של תאונות דרכים: תאונות דרכים עם נפגעים (ע.נ.) ותאונות דרכים שבה נגרם נזק רכוש בלבד (נ.ב.). על פי חלוקה זו נקבעו גם העקרונות שיפורטו להלן.
6. כמו כן, קיימת פקודה נפרדת הדנה בביצוע עבירת תעבורה שלא גרמה לתאונת דרכים³. במקרה כזה ההתייחסות הינה לדו"ח התנועה שנרשם בעקבות ביצוע העבירה, נושא שיידון להלן.
7. על פי החוק, חייבת המשטרה להעביר להחלטת פרקליט המחוז, רק תיק שעניינו תאונת דרכים קטלנית או תיק שעניינו בעבירה של הפקרה, שבו היה מעורב שוטר. אולם, בדיונים שהוזכרו לעיל הוחלט, כי המשטרה תעביר תיקים נוספים לטיפול הפרקליטות, וזאת כדי למנוע לזות שפתיים ופגיעה במראית פני הצדק.

¹ פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, נ"ח 390.

² פקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961, נ"ח 173.

³ "טיפול המשטרה באירוע של תאונת דרכים מסוג נזק בלבד" פקודות המטה הארצי 13.03.02 (התשנ"ד).

הנחיות פרקליט המדינה	הנחיה מס' 4.3 - חלוקת העבודה בין הפרקליטות לבין המשטרה בנוגע לעבירות תעבורה שבהן מעורבים שוטרים
2 מרץ 1994; 1 ינואר 2003; 7 אוקטובר 2019	עדכון אחרון: י כסלו תש"ף, 8 דצמבר 2019

8. להלן יפורטו אפוא, סוגי התיקים שאותם תעביר המשטרה לפרקליטות, לצורך קבלת החלטה:

א. **כל תיק תאונת דרכים עם נפגעים**, שבה היה מעורב שוטר שנהג בכלי רכב (בין אם כלי הרכב היה משטרתי ובין אם לאו), יועבר על ידי המשטרה לפרקליטות לאחר השלמת החקירה, לשם קבלת ההחלטה בדבר העמדה לדין או גניזת התיק.

תיקים אלה יועברו לפרקליטות בכל מקרה, בין אם קיים חשד לכאורה לביצוע עבירה על ידי השוטר ובין אם לאו. לפיכך, הפרקליטות תחליט גם באשר להעמדתו לדין של אזרח שהיה מעורב בתאונה כזו, אם מהתיק עולה נגדו חשד לכאורה לביצוע עבירה.

ב. בנוסף, יועברו לפרקליטות גם **תיקי תאונת דרכים שבהם נגרם נזק בלבד**, אם מהתיק עולה חשד כי שוטר חשוד בביצוע עבירה הכלולה בתוספת הראשונה לפקודת התעבורה, וכן יועברו עבירה של נהיגה בשכרות (או תחת השפעת סם) לפי סעיף 62(3) לפקודה, או עבירה של נהיגה בפסילה לפי סעיף 67 לפקודה.

ג. עוד יועברו לפרקליטות תיקי תאונת דרכים - נזק בלבד, שבהם חשוד **קצין משטרה בדרגת ניצב משנה ומעלה** בביצוע עבירה הכלולה בתוספת השנייה לפקודת התעבורה.

9. לפרקליטות לא יועברו דו"חות תנועה שנרשמו נגד שוטרים בגין ביצוע עבירת תעבורה, אם זו לא גרמה לתאונת דרכים, אלא בנסיבות האמורות בסעיף 13 להלן.

10. בכל התיקים שיועברו לפי סעיף 8 לעיל, תחליט הפרקליטות על העמדה לדין או על גניזת התיק.

11. אם הועבר לפרקליטות תיק תעבורה שבו היה מעורב שוטר, בין אם על פי הנהלים ובין אם לאו, והפרקליטות בדקה אותו וביקשה השלמת חקירה מן המשטרה, ברור כי אין המשטרה יכולה להחליט - בשלב זה - על גניזת התיק.

12. בכל המקרים שבהם מחליטה הפרקליטות להגיש כתב אישום נגד שוטר בגין עבירת תעבורה, בתיק שהועבר לטיפול, ינוהל התיק על ידי הפרקליטות. במקרים שבהם מחליטה הפרקליטות להגיש כתב אישום רק נגד האזרח שהיה מעורב בתאונה, יועבר התיק לטיפול התביעה המשטרית.

13. בכל המקרים שבהם מחליטה המשטרה להגיש כתב אישום נגד שוטר בגין עבירת תעבורה, בתיק שהיה בטיפול, ינוהל התיק נגד השוטר על ידי התביעה המשטרית, אלא אם קיימים נימוקים מיוחדים להעברת התיק לפרקליטות, כגון מקרים שבהם מדובר בהגשת כתב אישום נגד קצין משטרה בכיר, או מקרים שבהם מואשמים השוטרים בעבירות חמורות יחסית.